

Sygn. akt IV U 1239/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 kwietnia 2015r. w S.

odwołania A. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 23 września 2014 r. Nr (...)

w sprawie A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonemu A. M. przysługuje prawo do emerytury od dnia 01 lipca 2014r.

Sygn. akt: IV U 1239/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 września 2014 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił A. M. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. ma wymagany staż ubezpieczeniowy 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Organ rentowy przyjął za udowodnione przez ubezpieczonego na datę 01.01.1999 r. okresy nieskładkowe: 2 miesiące i 3 dni, okresy składkowe: 24 lata, 3 miesiące i 28 dni tj. łącznie 24 lata, 6 miesięcy i 1 dzień, w tym staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat, 7 miesięcy i 29 dni. Organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu do stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców tj. od 01.01.1970 r. do 30.06.1974 r. nie podając przyczyn swojego stanowiska w tym zakresie.

Odwołanie od w/w decyzji złożył A. M. wnosząc o jej zmianę i ustalenie jej prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że jego rodzice mieli gospodarstwo rolne o powierzchni 1,57 ha na terenie S., zajmowali się produkcją roślinną i zwierzęcą. W skład inwentarza żywego wchodziły świny i kury. Ubezpieczony podniósł, że

chodził do Technikum Rolniczego w S. i po szkole wykonywał wszystkie prace rolnicze zarówno polowe, jak i przy inwentarzu żywym i to zajmowało mu ok. 4 godzin dziennie, a przed szkołą wykonywał prace przy karmieniu zwierząt inwentarskich co zajmowało mu ok. 1,5 godziny (odwołanie k.1-8).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowieź organu rentowego na odwołanie k.9-11).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. M. ur. (...), w dniu 26 maja 2014 r. ukończył (...)rok życia. W dniu 16 lipca 2014 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 24 lat, 6 miesięcy i 1 dnia, z czego okresy składkowe wynoszą 24 lata, 3 miesiące i 28 dni, a okresy nieskładkowe 2 miesiące i 3 dni. Ponadto organ rentowy uznał ubezpieczonemu staż pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 15 lat, 7 miesięcy i 29 dni. Organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy ubezpieczonego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców tj. od 01.01.1970 r. do 30.06.1974 r. Z uwagi na brak wymaganych ustawą 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych decyzją z 23 września 2014 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury (decyzja z 23.09.2014r. k.29 akt emerytalnych).

Matka ubezpieczonego Z. M. była od 1958 r. posiadaczem gospodarstwa rolnego o powierzchni 1,57 ha położonego w obrębach P. i P. (obecnie S.). Na podstawie ustawy o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych z dnia 26 października 1971 r. wymieniona stała się z mocy prawa z dniem 4 listopada 1971 r. właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 0,94 ha (zaświadczenie k.11 akt emerytalnych za wnioskiem o świadczenie przedemerytalne). Ubezpieczony mieszkał razem z rodzicami w S. na ul. (...) (zaświadczenie o zameldowaniu k. 12 za wnioskiem o świadczenie przedemerytalne).

A. M. po skończeniu szkoły podstawowej rozpoczął od dnia 1 września 1969 r. naukę w pięcioletnim Technikum Rolniczym w S., które ukończył 7 czerwca 1974 r. (świadcstwo dojrzałości k. 4-5 za wnioskiem o świadczenie przedemerytalne). Ojciec ubezpieczonego pracował zawodowo w cukrowni, a matka zajmowała się krawiectwem. Ponadto ojciec ubezpieczonego p zakończeniu pracy w cukrowni budował domy i budynki gospodarcze na zlecenia osób prywatnych. Ojciec ubezpieczonego wychodził do pracy o 7.00 , a wracał wieczorami. Do obowiązków ubezpieczonego należało parowanie kartofli dla świń, przygotowanie dla nich paszy rano i wieczorem, podanie ich zwierzętom, wywóz obornika, pościelenie zwierzętom. Ponadto ubezpieczony wykonywał również prace polowe tj. żniwa, sianie buraków, sadzenie kartofli, pielenie buraków, kartofli, ogławianie buraków, wykopywanie ich i wywózka, zbieranie ziemniaków. Wszystkie prace wykonywane były wówczas w rolnictwie ręcznie, co zajmowało dużo czasu. Ubezpieczony w okresie wakacji nigdzie nie wyjeżdżał, cały czas spędzając na wykonywaniu prac polowych i przy inwentarzu. W zimy pracował przy inwentarzu tj. przy przygotowaniu posiłków dla świń i drobiu i podaniu ich zwierzętom oraz przy mlóceniu. W rok szkolnym praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców zajmowała mu co najmniej 4 godziny dziennie, a w wakacje całe dni (zeznania świadków: J. C. k. 25v-26, A. C. k. 26-26v, Z. G. k.26v, Z. Z. k. 27v-28, zeznania ubezpieczonego k. 28-28v).

Praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym miała istotne znaczenie dla jego funkcjonowania, bowiem był jedyną osobą, która pomagała rodzicom w gospodarstwie, gdyż starsza siostra ubezpieczonego wyszła za mąż i wychowywała dzieci.

Ubezpieczony nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego (okoliczności niesporne, oświadczenia zawarte we wniosku o emeryturę -k.3 akt emerytalnych ubezpieczonego).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego A. M. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Poza sporem pozostawało bowiem, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek z dniem 26 maja 2014 r., nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz spełniła przesłankę 15 –letniego stażu pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r., okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczonemu A. M. brakuje do 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych 5 miesięcy i 29 dnia i co do zasady o taki okres może być uzupełniony okres ubezpieczenia o okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia a przed 1 stycznia 1983 r. Zgodnie z wytycznymi doktryny i orzecznictwa, aby można było zaliczyć okres pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia traktując je jako okresy składkowe ubezpieczony musi wykazać, iż pracował w gospodarstwie rolnym rodziców co najmniej 4 godziny dziennie. W przedmiotowej sprawie zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków: J. C. (k. 25v-26), A. C. (k. 26-26v), Z. G. (k.26v), Z. Z. (k. 27v-28), zeznań ubezpieczonego (k. 28-28v) wykazał w sposób nie budzący żadnych wątpliwości, iż ubezpieczony w okresie od 26 maja 1970 r. (tj. od ukończenia 16 roku życia) do 30 czerwca 1974 r. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze przekraczającym cztery godziny dziennie, a w okresie wakacji letnich od 1 lipca do 1 września każdego roku: 1970, 1971, 1972, 1973, zdecydowanie dłużej. Ubezpieczony w okresie wakacji letnich nigdzie nie wyjeżdżał, pracował w gospodarstwie rolnym całe dni od rana do wieczora przy takich pracach polowych jak żniwa, pielienie buraków cukrowych, obrywanie liści z buraków dla świń, wykopki, oraz przy inwentarzu żywym rano i wieczorem. Sama praca przy inwentarzu żywym (10 świń, drób) dwa razy w ciągu dnia, dziennie zajmowała ubezpieczonemu 4 godziny licząc przygotowanie pożywienia, podanie go, zmianę ściółki. Sąd obdarzył wiarygodnością dowód z zeznań wymienionych świadków oraz dowód z zeznań ubezpieczonego. Wymienione dowody są spójne, logiczne i korespondują ze sobą. Mając na uwadze realia pracy w gospodarstwie rolnym w tamtym czasie, kiedy to wszystkie prace wykonywane były ręcznie, należy uznać za wiarygodne wskazane powyżej dowody, co do czasu jaki ubezpieczony poświęcał na prace w rolnictwie. Mimo tego, że rodzice ubezpieczonego

mieli niewielkie gospodarstwo – o pow. 1,57 ha to mając na uwadze, że wszystkie prace rolnicze były wykonywane albo ręcznie, albo sprzętem konnym wynajmowanym, bo rodzice ubezpieczonego nie mieli konia to wykonanie tych prac polowych zajmowało bardzo dużo czasu, szczególnie w okresie letnim. Zgodnie z zeznaniami świadków, główny obowiązek pracy w rolnictwie spoczywał na ubezpieczonym, bowiem jego ojciec był dwuzawodowcem: oprócz pracy w rolnictwie, pracował zawodowo w cukrowni i jeszcze wykonywał usługi murarskie na zlecenia osób prywatnych. Dlatego też wykonywanie cięższych prac w gospodarstwie spoczywała na ubezpieczonym.

W ocenie Sądu zatem zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do zaliczenia ubezpieczonej okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w okresie od 26.05.1970 r. do 30.06.1974 r. w wymiarze pozwalającym na uzupełnienie okresów składkowych i nieskładkowych do wymaganych 25 lat na datę 1 stycznia 1999 r. Ubezpieczonemu brakuje bowiem jedynie okresu 5 miesięcy i 29 dni. Zaliczając ubezpieczonemu sam okres pracy w gospodarstwie rolnym w okresie wakacji letnich w latach 1970-1973 r. już ubezpieczony spełnia przesłankę 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych uzupełnionych okresem pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd uznał, że odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że ubezpieczonemu A. M. przysługuje prawo do emerytury od 1 lipca 2014 r. tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył wniosek do organu rentowego o prawo do emerytury.